

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 27 dhjetor 2016
Nr. ref.: RK 1024/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KIo8/16

Parashtrues

Premtim Provolija

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 220/2015, të 17 nëntorit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Premtim Provolija, nga fshati Sopanicë, komuna e Kaçanikut (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), të cilin e përfaqëson Shoqëria e Avokatëve “Sejdiu & Qerkini” nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 220/2015, të 17 nëntorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është kërkesa për vlerësimin e kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jenë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 13 janar 2016, parashtruesi i kërkesës dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 12 shkurt 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Bekim Sejdiu dhe Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Më 2 mars 2016, Gjykata njoftoi parashtruesin e kërkesës dhe Gjykatën Supreme të Kosovës për regjistrimin e kërkesës.
8. Më 20 tetor 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 7 korrik 2014, Prokuroria Themelore në Ferizaj ngriti aktakuzë (Aktakuza PP. nr. I. 115/14) kundër parashtruesit të kërkesës për dy vepra penale: grabitje në bashkëkryerje dhe mbajtja në pronësi, në kontroll ose në posedim të armëve.
10. Më 23 shtator 2014, Gjykata Themelore në Ferizaj, me Aktgjykimin PKR. nr. 116/14, e shpalli parashtruesin e kërkesës fajtor, pas marrjes parasysh të faktit të pranimit të fajësisë, për të dy veprat penale dhe i shqiptoi dënimin unik me burgim në kohëzgjatje prej 2 (dy) vjet dhe 2 (dy) muaj.
11. Kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore, ankesë në Gjykatën e Apelit paraqitën edhe parashtruesi i kërkesës edhe Prokuroria Themelore në Ferizaj. Gjithashtu, Prokuroria e Apelit (Parashtrësia PPA. I/nr. 178/15) i propozoi

Gjykatës së Apelit që ankesa e Prokurorisë Themelore të aprovohet dhe, që aktgjykimi të ndryshohet dhe të akuzuarve t'u shqiptohet një dënim më i ashpër me burgim.

12. Çështja thelbësore e shtruar para Gjykatës së Apelit ishte nëse ka pasur shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale në aktgjykimin e Gjykatës Themelore, duke marrë parasysh që: i) në kohën e kryerjes së veprës penale, parashtruesi i kërkesës ishte “madhor i ri” dhe, sipas tij, do të duhej të aplikoheshin dispozitat e Kodit nr. 03/L-193 të Drejtësisë për të Mitur (në tekstin e mëtejme: KDM), siç përcaktohet në nenin 4, par. 2, të këtij Kodi, dhe ii) Gjykata Themelore kishte refuzuar të merrte “mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri”, të paraparë me nenin 11 të KDM-së, përkundër propozimit të mbrojtjes.
13. Më 29 qershor 2015, Gjykata e Apelit, me Aktgjykimin PAKR. nr. 179/15, e vërtetoi Aktgjykimin nr. 116/14 të Gjykatës Themelore dhe refuzoi si të pabazuara ankesat e parashtruesit të kërkesës dhe të Prokurorisë Themelore.
14. Më 21 gusht 2015, parashtruesi i kërkesës paraqiti kërkesë në Gjykatën Supreme të Kosovës për mbrojtje të ligjshmërisë kundër Aktgjykimit PKR. nr. 116/14 të Gjykatës Themelore në Ferizaj dhe kundër Aktgjykimit PAKR. nr. 179/15 të Gjykatës së Apelit, duke u thirrur në shkelje esenciale të procedurës penale. Nga ana tjetër, më 12 tetor 2015, Prokurori i Shtetit (me parashtrësën KMLP. II. nr. 164/15) propozoi që kërkesa për mbrojtjen e ligjshmërisë të refuzohet si e pabazuar.
15. Më 17 nëntor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës, me Aktgjykimin Pml. nr. 220/2015, e refuzoi si të pabazuar kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë, me arsyetim të detajuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

16. Parashtruesi i kërkesës pretendon se me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme është shkelur neni 31, paragrafët 4 dhe 7, i Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së. Në këtë aspekt, parashtruesi i kërkesës specifikisht pretendon cenim të: i) barazisë së palëve në procedurë penale dhe ii) të drejtës së qasjes në gjykatë.
17. Sa i përket parimit të barazisë së armëve, parashtruesi i kërkesës pretendon që me refuzimin e kërkesës për mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të “madhorit të ri”, Gjykata Themelore i pamundësoi parashtruesit të kërkesës mundësinë e arsyeshme për të paraqitur çështjen e vet dhe, si rezultat, e vendosi në pozitë më pak të favorshme kundrejt pretendimeve të Prokurorisë.
18. Sa i përket pretendimeve për cenim të së drejtës për qasje në Gjykatë, parashtruesi i kërkesës pretendon që me refuzimin e kërkesës për mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të “madhorit të ri”, Gjykata Themelore i pamundësoi parashtruesit të kërkesës të drejtën për t'u dëgjuar, duke e vendosur parashtruesin e kërkesës në pozitë të pabarabartë dhe, si rezultat, duke e dëmtuar zbatimin efektiv të një procesi të rregullt ligjor.

19. Për më tepër, në mbështetje të pretendimeve të tij, parashtruesi i kërkesës gjithashtu i referohet aktgjykimit të Gjykatës Kushtetuese të Kosovës, në rastin KI78/12, parashtrues i kërkesës *Bajrush Xhemajli*, aktgjykim i nxjerrë nga kjo Gjykatë më 24 janar 2013 (në tekstin mëtejshmë: rasti Xhemajli), ku Gjykata gjeti shkelje të nenit 31 të Kushtetutës.
20. Rrjedhimisht, parashtruesi i drejtohet Gjykatës me kërkesën që të konstatojë cenimin e të drejtave individuale të parashtruesit, të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, dhe të deklarojë të pavlefshëm aktgjykimin e Gjykatës Supreme, duke e kthyer atë në rivendosje.

Pranueshmëria e kërkesës

21. Gjykata duhet të shqyrtojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara në Kushtetutë dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
22. Gjykata i referohet nenit 113 [Jurisdiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, paragrafëve 1 dhe 7, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]*

*Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.
[...]*”

23. Në këtë rast, Gjykata vlerëson se parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kushtet procedurale të parapara me nenin 113.7 të Kushtetutës. Por, për të konstatuar pranueshmërinë e kërkesës, Gjykata më tej duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e parapara me procedurat e veçanta të përcaktuara me nenet 46 deri në 49 të Ligjit dhe me kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me rregullin 36 të Rregullores së punës.
24. Gjykata vlerëson që parashtruesi i kërkesës i plotëson kushtet e parapara me nenin 46 [Lejueshmëria]; paraqet kërkesë individuale në bazë të cilës parashtruesi i kërkesës pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga një autoritet publik dhe atë pasi që janë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me Ligj, siç është përcaktuar me nenin 47 [Kërkesa Individuale]; dhe ka parashtruar kërkesën brenda afatit prej 4 (katër) muajsh, siç është paraparë me nenin 49 [Afatet].
25. Gjykata, më tej, duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës ka saktësuar kërkesën e tij, siç kërkohet me nenin 48 [Saktësimi i Kërkesës] të Ligjit, që parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësojë saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është

akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë”.

26. Gjykata vlerëson që parashtruesi i kërkesës ka qartësuar që pretendon t'i jetë cenuar e drejta e garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe saktëson aktin e autoritetit publik të cilin e konteston, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 220/2015, të 17 nëntorit 2015.
27. Më tej, për të konstatuar pranueshmërinë e kërkesës, Gjykata gjithashtu duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me rregullin 36 [Kriteret e Pranueshmërisë] të Rregullores së punës.
28. Rregulli 36 (1) i Rregullores së punës saktëson kriteret në bazë të të cilave Gjykata mund të shqyrtojë një kërkesë, duke e përfshirë kriterin që kërkesa të mos jetë qartazi e pabazuar. Sipas rregullit 36 (2), një kërkesë është qartazi e pabazuar nëse Gjykata bindet se:
 - (1) *“Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.
 - (2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
[...]
(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.
[...]
29. Duke marrë parasysh rregullin 36 (2) (b) të Rregullores së punës, Gjykata konsideron se nuk janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë. Parashtruesi i kërkesës nuk arriti të arsyetojë pretendimet se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat dhe liritë kushtetuese, për arsytet si në vijim:
30. Parashtruesi i kërkesës në thelb pretendon se gjykatat e rregullta, në rastet kur vepra penale është kryer nga “madhori i ri”, duhet të zbatojë KDM-në, dhe se, në rastin e tij, duke refuzuar të marrin “mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri”, atij i cenuan parimin e: i) barazisë së palëve në procedurë penale, dhe ii) të drejtës së qasjes në Gjykatë.
31. Gjykata para së gjithash thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve ose të ligjit (ligjshmërisë) që pretendohet të jenë kryer nga gjykatat e rregullta, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e parashtruesit të mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmërinë).

32. Gjykata rithekson se është roli i gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse ligjore, dhe se nuk është detyrë e Gjykatës, sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet e marra nga gjykatat e rregullta (Shih rastin *Perlala kundër Greqisë*, nr. 17721/04, paragrafi 25, GJEDNJ, aktgjykimi i 22 shkurtit 2007).
33. Gjykata rikujton gjithashtu se nuk është roli i Gjykatës Kushtetuese të vërtetojë nëse disa lloje të provave janë të lejuara, se cilat prova duhet të merren dhe as të specifikojë se cilat prova janë të pranueshme dhe cilat nuk janë. Ky është roli i gjykatave të rregullta. Pyetjes së cilës duhet t'i përgjigjet Gjykata Kushtetuese është nëse procedura në tërësi ishte e drejtë, duke përfshirë mënyrën e marrjes së dëshmive (Shih rastin *Khan kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 35394/97, paragrafi 34-35 i KEDNJ, aktgjykimi i 12 majit 2000).
34. Gjykata konsideron se të gjitha argumentet e parashtruesit të kërkesës, të rëndësishme për zgjidhjen e kontestit, janë dëgjuar dhe janë trajtuar në gjykatat e rregullta dhe se pretendimet e parashtruesit të kërkesës ishin administruar hollësisht dhe se procedura pranë gjykatave të rregullta, në përgjithësi, ishte e drejtë. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës i paraqiti këto pretendime edhe në procedurën sipas ankesës në Gjykatën e Apelit edhe nëpërmjet kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë në Gjykatën Supreme të Kosovës, të cilat kanë dhënë përgjigje të arsyetuar në këto pretendime të parashtruesit.
35. Së pari, Gjykata e Apelit e Kosovës (me Aktgjykimin PARK. nr. 179/15), detajisht e arsyetoi mënyrën në të cilën Gjykata e zbatoi ligjin procedural dhe material:
- “... Janë të pabazuara pretendimet e mbrojtësit të akuzuarit së [...] KDM-së zbatohen ndaj çdo personi të dyshuar për veprë penale të kryer si madhor i ri (personat nga 18 deri në 21 vjet), por zbatimi i kësaj dispozite vjen në shprehje vetëm në rastin kur madhorit të ri mund t'i shqiptohet masa por me kusht që duke pas parasysh personalitetin dhe rrethanat në të cilat është kryer vepra, mund të pritet që edhe me masën edukuese të arrihet qëllimi i cili kishte me arrit me shqiptimin e dënimit. Zbatimi i dispozitës së nenit 4 par. 2 të KDM-së vjen në shprehje vetëm në rastin kur kryesi ka ngecje në zhvillimin mendor, ndërsa hulumtimi bëhet nëse paraqiten rrethana, të cilat shkaktojnë dyshim se shkalla e zhvillimit mendor nuk i përgjigjet moshës madhore. Në rastin konkret nuk janë paraqitur rrethana se i akuzuari ka ngecje në zhvillimin mendor, gjykata nuk ka dyshuar në zhvillimin mendor të të akuzuarit në raport me moshën që ka, prandaj drejt ka vepruar kur këtë çështje e ka gjykuar sipas dispozitave të KPPK-së, e jo sipas dispozitave të KDM-së”.*
36. Për më tepër, në aktgjykimin e saj, Gjykata Supreme e Kosovës, ndër të tjera, adresoi edhe pretendimet e parashtruesit të kërkesës rreth detyrimit ose jo të zbatimit të KDM-së në rastet kur kryesi i veprës penale është “madhor i ri” dhe rreth detyrimit të Gjykatës Themelore të marrë ose jo “mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri”.

37. Sa i përket domosdoshmërisë së zbatimit të KDM-së, në rastet kur vepra penale është kryer nga “madhori i ri”, Gjykata Supreme në aktgjykimin e saj arsyeton:

“... sipas vlerësimit të Gjykatës Supreme, kjo dispozitë nuk mund të aplikohet ndaj personit të moshës madhor i ri në çdo rast, por në rastet e parapara me nenin 11, par.1. të KDM i cili më lart u citua e sipas të cilit kjo është mundësi e jo imperativ ligjor. Nga vet formulimi i nenit 11. par.1. të KDM del se ndaj kësaj kategorie të kryesve të veprës penale, gjykata mund të shqiptojë masë ose dënimet në pajtim me nenin 7 të KPDM, por se ndaj tyre si rregull, shqiptohen dënimet të parapara për kryes të veprave penale të moshës madhore.

Andaj, nga kjo del se dispozitat e KDM nuk aplikohen gjithherë ndaj kryesve të veprës penale të moshës madhor i ri, siç në kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë gabimisht është interpretuar me dispozitat e nenit 4. par.2 të KDM”.

38. Ndërsa, sa i përket detyrimit të Gjykatës që të marrë “mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri”, Gjykata Supreme arsyeton:

“Gjykata Supreme nga shkresat e lëndës konkludoi se në rastin konkret propozimi për caktimin e ekspertit nuk është bërë në shqyrtim gjyqësor por në shqyrtim fillestar. Nga procesverbali i shqyrtimit fillestar del se i dënuari ka pranuar fajësinë për të gjitha pikat e akuzës. Paraprakisht, gjykata është bindur se janë plotësuar kriteret nga neni 248. par.1 të KPPK dhe ka marr aktvendim me të cilin ka pranuar pranimin e fajësisë. Të gjitha këto nuk kontestohen në kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë.

Nga procesverbali i shqyrtimit fillestar po ashtu del se pasi i dënuari ka pranuar fajësinë, mbrojtësi i tij (si dhe prokurori) janë pyetur të deklarohen lidhur me pranimin e fajësisë dhe me këtë rast, mbrojtësi i të dënuarit ka deklaruar se edhe ai akcepton pranimin e fajësisë sepse ky pranim i fajësisë është bërë pas konsultimeve me të – me mbrojtësin, i cili e ka informuar të dënuarin për llojet e dënimeve të parapara për këto vepra penale, për pasojat dhe privilegjet e të njëjtës dhe se pranimi i fajësisë është bërë me vullnet të plotë pa kurrfarë lajthitje ose premtimi nga ana e mbrojtësit...

Sipas dispozitës së nenit 11.par.1 të KDM “Në procedurën gjyqësore të zbatuar ndaj madhorit të ri i cili nuk ka arritur moshën njëzetënjë (21) vjet për vepër penale të kryer si madhor i ri, gjykata mund të shqiptojë masë ose dënim në pajtim me nenin 7 të këtij Kodi, nëse çmon se qëllimi që do të arrihej me shqiptimin e burgimit gjithashtu do të arrihej edhe me shqiptimin e masës ose dënimit, duke marrë parasysh rrethanat nën të cilat është kryer vepra penale, mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri dhe interesin e tij më të mirë.

Nga kjo dispozitë del se aplikimi i kësaj dispozite ndaj madhorit të ri është në diskrecionin e gjykatës e jo domosdoshmëri sepse ndaj madhorit të ri, për veprat penale të kryera si madhor i ri, parimisht aplikohen dispozitat

e KPK dhe KPPK. Për të aplikuar këtë nen duhet të ekzistojë një pikënisje, shkas për të besuar se, në mes tjerash, edhe në bazë të zhvillimit psikologjik të madhorit të ri, duke marr parasysh mendimin e ekspertit (dhe faktet e tjera të cekura më lartë), ka vend për shqiptimin e sanksionit i cili shqiptohet ndaj ekzekutorit të mitur. Në rastin konkret, gjatë procedurës e cila ka paraprirë shqyrtimin fillestar dhe në vet këtë shqyrtim, nuk është paraqitur asnjë rrethanë e atillë që këtë rast do të bënte të veçantë në kuptimin e lartcekur”.

39. Për më tepër, arsyetimi i gjykatave të rregullta ishte në përputhje me mendimin juridik të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 14 shkurtit 2014, të cilin Gjykata Supreme e nxori në bazë të autorizimeve të saj ligjore për të përcaktuar qëndrimet parimore dhe mendimet juridike për çështjet që kanë rëndësi për zbatimin unik të ligjeve nga gjykatat në territorin e Kosovës, duke marrë parasysh paqartësitë që mund të dalin nga neni 4, par. 2 i KDM-së. Gjykata Supreme në mendimin juridik të saj konkludoi:

“Ndaj madhorit të ri, i cili ka kryer veprë penale si madhor i ri, mund të aplikohet procedura sipas KDM, nëse gjykata çmon se qëllimi që do të arrihej me shqiptimin e burgimit gjithashtu do të arrihej me shqiptimin e masës ose dënimit, duke marrë parasysh rrethanat nën të cilat është kryer vepra penale, mendimin e ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri, dhe interesin e tij më të mirë, në të kundërtën ndaj tij aplikohen dispozitat e KPPK në të gjitha aspektet”.

40. Si rezultat, Gjykata Kushtetuese konsideron që gjykatat e rregullta kishin trajtuar dhe kishin arsyetuar në mënyrë përmbajtjesore të gjitha pretendimet e parashtruesit të kërkesës rreth domosdoshmërisë së zbatimit të KDM-së në rastet kur veprat penale kryhen nga “madhori i ri” dhe diskrecionin e gjykatave për marrjen e “mendimit të ekspertit lidhur me zhvillimin psikologjik të madhorit të ri”.
41. Sa i përket pretendimeve të parashtruesit të kërkesës se me aktgjykimin e kontestuar të Gjykatës Supreme është shkelur neni 31, paragrafët 4 dhe 7 i Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, përkatësisht sa i përket pretendimeve për cenim të: i) barazisë së palëve në procedurë penale dhe ii) të drejtës së qasjes në Gjykatë:
42. Gjykata rikujton që parimi i “barazisë së armëve” në mes të palëve në një rast është kusht thelbësor i shqyrtimit të drejtë. Barazia e armëve, e cila duhet të respektohet gjatë tërë procesit të gjykimit, do të thotë që palët duhet të trajtohen në atë mënyrë duke u siguruar që ato të kenë pozitë procedurale të barabartë gjatë zhvillimit të gjykimit dhe të jenë në pozitë të barabartë për të paraqitur rastin e tyre. (Shih aktgjykimet e GJEDNJ-së në rastet *Ofrer dhe Hopfinger*, nr 524/59 dhe 617/59, 19.12.60, Vjetari 6, f. 680 dhe 696). Kjo do të thotë që secilës palë duhet t’i jepet një mundësi e arsyeshme për të paraqitur rastin e saj, në kushte që nuk e vendosin atë në një disavantazh të konsiderueshëm *vis a vis* palës kundërshtarë (Shih gjithashtu aktgjykimin në rastin nr. 10/14, parashtrues *Shoqëria Aksionare Raiffeisen Bank Kosovë Sh. A.*).

43. Megjithatë, në rastin në fjalë, Gjykata rikujton që parashtruesi i kërkesës ishte shpallur fajtor në bazë të pranimit të fajësisë në shqyrtimin fillestar, të bërë në bazë të dispozitave përkatëse të Kodit të Procedurës Penale, përderisa domosdoshmëria e marrjes së mendimit të lidhur me zhvillimin psikologjik të “madhorit të ri” dhe vetë aplikimi i dispozitave të këtij Kodi ishte adresuar në mendimin juridik të Gjykatës Supreme dhe ishte arsyetuar detajisht në aktgjykimet e Gjykatës së Apelit dhe të Gjykatës Supreme, siç është elaboruar më lart.
44. Sa i përket pretendimeve për cenim të së drejtës për qasje në gjykatë, Gjykata sërish i referohet arsyetimeve të gjykatave të rregullta mbi specifikat dhe kushtet përkatëse për aplikimin e dispozitave të KDM-së në rastin e “madhorëve të rinj”.
45. Për më tepër, në mbështetje të pretendimeve të tij, parashtruesi i kërkesës gjithashtu i referohet aktgjykimin të Gjykatës Kushtetuese të Kosovës në rastin Xhemajli, ku Gjykata gjeti shkelje të nenit 31 të Kushtetutës.
46. Gjykata vëren se ka disa aspekte kyçe, në të cilat kërkesa e tanishme dallon me rastin Xhemajli. Gjykata vëren se: i) në rastin Xhemajli, parashtruesi ka kërkuar ekspertizë shtesë prej të cilit varej në mënyrë të drejtë “*fajësia ose pafajësia e tij*”, përderisa në rastin e tanishëm fajësia e parashtruesit ishte vërtetuar në bazë të pranimit të fajësisë, në përputhje me dispozitat e Kodit për Procedurë Penale; dhe ii) domosdoshmëria dhe kushtet nën të cilat aplikohen dispozitat e KDM-së në rastin e “madhorëve të rinj” ishin elaboruar detajisht, fillimisht në mendimin juridik të Gjykatës Supreme dhe, më pas, në arsyetimin e aktgjytimeve të Gjykatës së Apelit dhe të Gjykatës Supreme.
47. Për shkak të kësaj që u tha më lart, Gjykata vëren se parashtruesit të kërkesës i është ofruar mundësia që, në faza të ndryshme të procedurës, t’i paraqesë argumentet dhe dëshmitë që ai i konsideronte relevante për rastin e tij. Njëkohësisht, ai kishte mundësi të kontestonte në mënyrë efektive argumentet dhe provat e paraqitura nga pala kundërshtare dhe ta kontestonte interpretimin e ligjit në Gjykatën Themelore, në Gjykatën e Apelit dhe në Gjykatën Supreme të Kosovës në procedurën e rregullt gjyqësore.
48. Në këto rrethana, parashtruesi i kërkesës nuk e ka mbështetur pretendimin e tij për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës, sepse faktet e paraqitura nga ai nuk tregojnë në asnjë mënyrë se gjykatat e rregullta ia kanë mohuar të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe me Konventë.
49. Prandaj, Gjykata konsideron se nuk janë përmbushur kriteret e pranueshmërisë. Parashtruesi i kërkesës nuk arriti të paraqesë dhe të mbështesë pretendimet se me vendimin e kontestuar i janë shkelur të drejtat dhe liritë kushtetuese.
50. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të shpallet e papranueshme, siç specifikohet me kriteret e pranueshmërisë, rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113. 7 të Kushtetutës, me nenin 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 20 tetor 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Gresa Caka-Nimani
Gresa Caka-Nimani

Alta Rama-Hajrizi
Alta Rama-Hajrizi